

Framtidig klassiker: Trio med oppfinnsom utforskning av tradisjonsstoffet.

En velsignet utgivelse

ALBUM

Susanne Lundeng

«Kimer I klokker – julefolktoner fra Nordland»

Med: Nils-Olav Johansen/Bjørn Andor Drage
Grappa

Julemusikk er et vanskelig og overbefolket territorium. Den ramler ofte over i det litt søt-

ladne, det banale og det kommersielt beregnende. Mange norske artister fyller kirkene som konsertarenaer før jul, uten at man alltid er så overbevist om at grunnbudskapet står så sentralt resten av året.

Men det finnes unntak også – plater som formidler både kulturhistorie og personlige historier, som søker musikalske essenser og finner nye måter å fortelle den store, men tynnslitte fortellingen på. Eksempler på slike utgivelser her hjemme er blant annet Sondre Bratlands vakre «Rosa frå Betlehem» fra 1992, spilt inn i selveste fødselskirken. I nyere tid kan vi trekke frem «Jul i gammel tid» med Rolf Lislvand, «Ros» med Det Norske Solistkor eller «Julero» med vokalggruppa Pust. Og nå tror jeg vi kan føye «Kimer I klokker – julefolktoner fra Nordland» til det aller, aller ypperste av den

norske julemusikk-katalogen.

Her møter vi Susanne Lundeng på vokal og fele, Nils-Olav Johansen med vokal og gitar og Bjørn Andor Drage på orgel. Resultatet har blitt en bemerkelsesverdig reise gjennom den norske og nordnorske kulturhistorien, lydsatt av utøvere som ikke frir en tomme på den musikalske kvaliteten. Det er flere kjente julesanger her, som «Kimer I klokker», «Et barn er født i Betlehem», «I denne søte juletid», «Mitt hjerte alltid vander» og «No koma Guds englar». Men Lundeng, Johansen og Drage spiller de folkekjære melodiene som om det nesten var for første gang, med en friskhet og en innfallsrikdom som imponerer.

De gjør julemusikken bokstavelig talt flerdimensjonal, for at den skal fungere til fulle både som lyttemusikk og

stemningsskapende lydbilder. Og samtidig er platen en skattkiste av mindre kjent stoff også, alt hentet fra eldre, religiøse folktoner fra Nordland.

Det starter med et vakkert preludium, der de tre musikerne slår an tonen for utgivelsen – med

Tittelkuttet er kanskje den fineste norske visen jeg har hørt i år.

musikk som sammen og snakker til ditt indre. Så kommer Susanne Lundeng inn som vokalist, en rolle hun har lært seg å besette med kontrollert kraft. «Gud einast Gud» er med tekst av Elias Blix, og har historiske røtter tilbake til det 2. århundret etter Kristus.

Tittelkuttet er kanskje den fineste norske visen jeg har hørt i år. Det er ypperlig gitarspill fra Johansen, som etter hvert smelter stemmen sin sammen med den sterke og nære vokalen til Lundeng. Bjørn Andor Drage fargelegger stoffet i dybden, mens fele på nesten overjordisk vis legger seg oppå. Begge disse sangene er bygd på folktoner fra Salten.

«Kimer I klokker» er en velsignet utgivelse, som på samme tid fremstår som himmelstre-

bende og jordfestet. Den finner en balanse mellom visesang, slåttetradisjoner og kirkemusikk, med anstrøk av både jazz og samtidsmusikalske uttrykk. Bare hør på utgangen til «Saligheten er oss nær», der Drage skaper nærmest avantgardistiske lydmaterialer på orgelet sitt, samtidig som den skjøre grunnsteneringen aldri brytes. Lundeng tar titt og ofte med seg hulderhalen inn i kirkerommet, der fela virkeliggjør i enkelte partier. Og «Akk fader» er nærmest drømmeaktig ørkenblues, som en slags roligere halvbror til «Reolø»-prosjektet til Anders Erik Røivne.

Denne utgivelsen er både sjenerøs og ambisiøs, kreativ og kresent utført. Og fremfor alt er den slående vakker, i all sin oppfinnsomme utforskning av mulighetene i det folkelige og diktete stoffet.

Arvid Skancke-Knutson
musikk@klassekampen.no

Lundeng, Johansen og Drage spiller i Tromsø domkirke, Saltedal kirke og Bodin kirke, Bodø fra 11. til 13. desember. Juleturneen avsluttes i Gamle Aker kirke, Oslo, lørdag 14. desember.

